

It-klynger i Aarhus og København løber med it-beskæftigelsen

It-konsulenter kan i høj grad tilskrives æren for, at hele it-sektorens fuldtidsbeskæftigelse er i fremgang efter at finanskrisen ramte sektoren hårdt. Fra 2013 og frem til 2017 har sektoren oplevet vækst i det meste af landet. Dette kommer i høj grad de universitetsuddannede til gode, der nu er den største uddannelsesgruppe i branchen. Sektoren beskæftiger til gengæld et faldende antal personer med en erhvervsfaglig uddannelse samt personer uden en kompetencegivende uddannelse.

It-sektoren blev hårdt ramt under finanskrisen med et fald i antal fuldtidsstillinger på cirka 8 procent fra andet kvartal 2008 til fjerde kvartal 2009. Siden blev udviklingen stabiliseret og fra 2013 er fuldtidsbeskæftigelsen gået frem næsten hvert kvartal.

Fremgangen fra 2013 skal særligt tilskrives it-konsulenter, mens de resterende it-brancher (it-engros, it-industri og telekommunikation) under ét fortsætter den negative beskæftigelsesudvikling fra finanskrisens første år. Fremgangen blandt it-konsulenter er så markant, at konsulenterne løber fra de øvrige videnstunge serviceerhverv.

It-iværksætterne bidrager i høj grad til sektorens fremgang. Hver tiende beskæftigede er ansat i en virksomhed, der er etableret inden for de seneste fem år. Til sammenligning gælder det for 7,6 procent af alle beskæftigede i den private sektor.

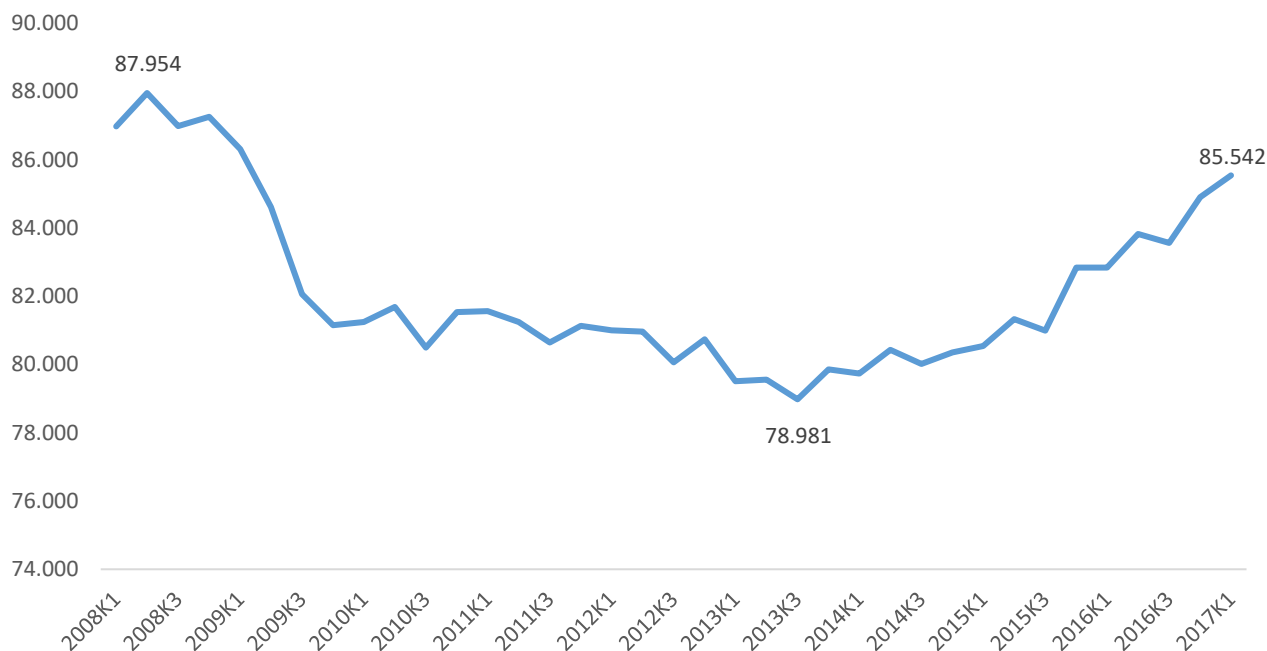
Region Hovedstaden tegner sig for 6 ud af 10 fuldtidsstillinger i it-sektoren i 2015, mens Region Midtjylland med 20 procent er den næststørste region. Med knap en fjerdedel af beskæftigelsen i it-sektoren er Københavns kommune den suverænt største it-kommune ved udgangen af 2015. Aarhus og Ballerup følger efter. Målt på antal beskæftigede i it-sektoren i forhold til den samlede beskæftigelse i den private sektor er Ballerup kommune landets tungeste. It-sektoren udgør mere end 20 procent af Ballerup kommunes samlede private beskæftigelse. Ni ud af ti af landets kommuner med størst it-specialisering ligger i Region Hovedstaden.

Der er sket en forskydning internt i it-sektoren således, at universitetsuddannede udgør en større del af beskæftigelsen og særligt antallet af erhvervsfagligt uddannede personer er faldende. Det er bemærkelsesværdigt, at personer uden en kompetencegivende uddannelse fortsat udgør 22 procent af it-sektorens beskæftigelse.

Flere fuldtidsstillinger i it-sektoren

Finanskrisens første år gjorde ondt på it-sektoren. Beskæftigelsen toppede i andet kvartal 2008 med 87.954 fuldtidsstillinger, men faldt drastisk frem til fjerde kvartal 2009 hvor sektoren beskæftigede 81.151, svarende til et fald på cirka 8 procent. De efterfølgende år var præget af en stabilisering, om end med en svagt faldende tendens frem mod tredje kvartal 2013. Her blev bunden nået med en samlet beskæftigelse på knap 79.000 fuldtidsansatte i it-sektoren. I 2014 og i særdeleshed i afslutningen af 2015 er stemningen vendt, og aktivitetsniveauet målt på antal fuldtidsstillinger er i fremdrift. Fra tredje kvartal 2015 til første kvartal 2017 er der tale om en stigning på 4.553 fuldtidsansatte svarende til 5,6 procent.

Figur 1: Udvikling i antal fuldtidsstillinger i it-sektoren for hele landet, 2008K1-2017K1

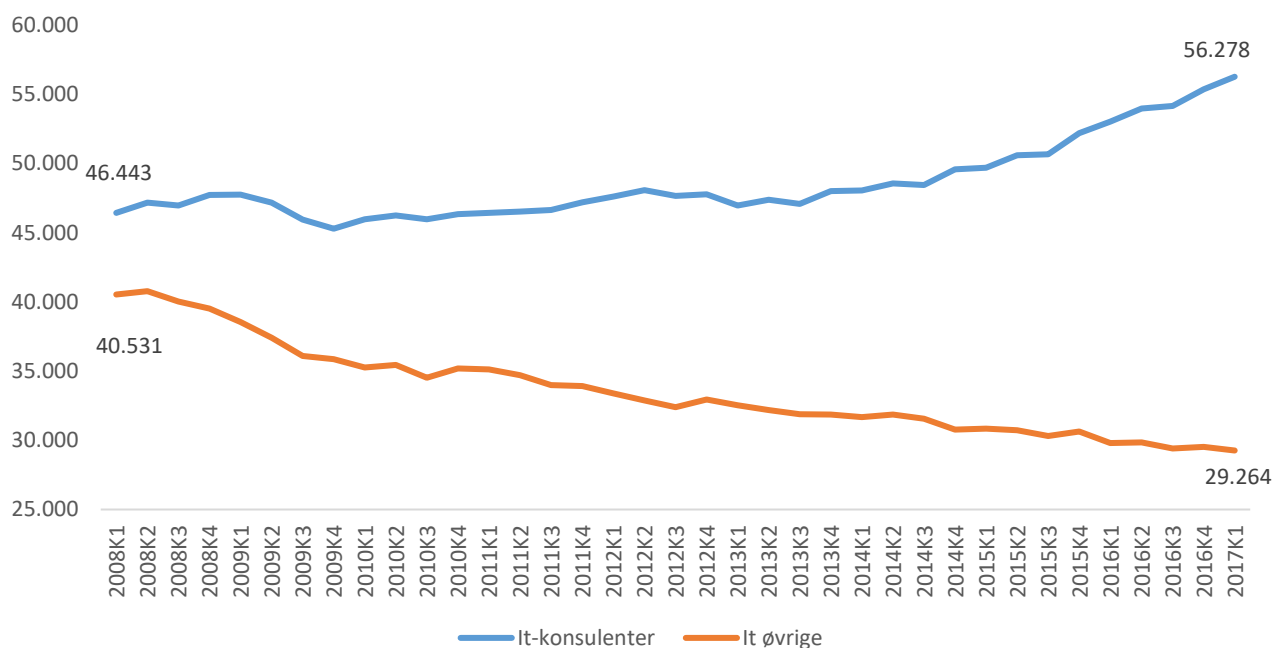
Kilde: Specialkørsel baseret på Danmarks statistiks LBESK – beregninger foretaget af eStatistik.

It-konsulenter driver fremgangen

De seneste års beskæftigelsesfremgang drives af it-konsulenter, som i perioden tredje kvartal 2015 til første kvartal 2017 øger antallet af fuldtidsstillinger med 11,1 procent. I samme periode falder antallet af fuldtidsstillinger i de øvrige it-brancher: it-industri, it-engroshandel og telekommunikation, samlet med 3,5 procent.

Tendensen fra finanskrisens første år fastholdes, dvs. antallet af it-konsulenter øges, mens de øvrige it-erhverv går tilbage. I første kvartal 2008 udgjorde it-konsulenterne 53 procent af den samlede it-sektors beskæftigelse, mens denne andel er øget med 13 procentpoint til 66 procent i første kvartal 2017.

Figur 2: Udvikling i antal fuldtidsstillinger i it-sektoren opgjort på delbrancher 2008K1-2017K1

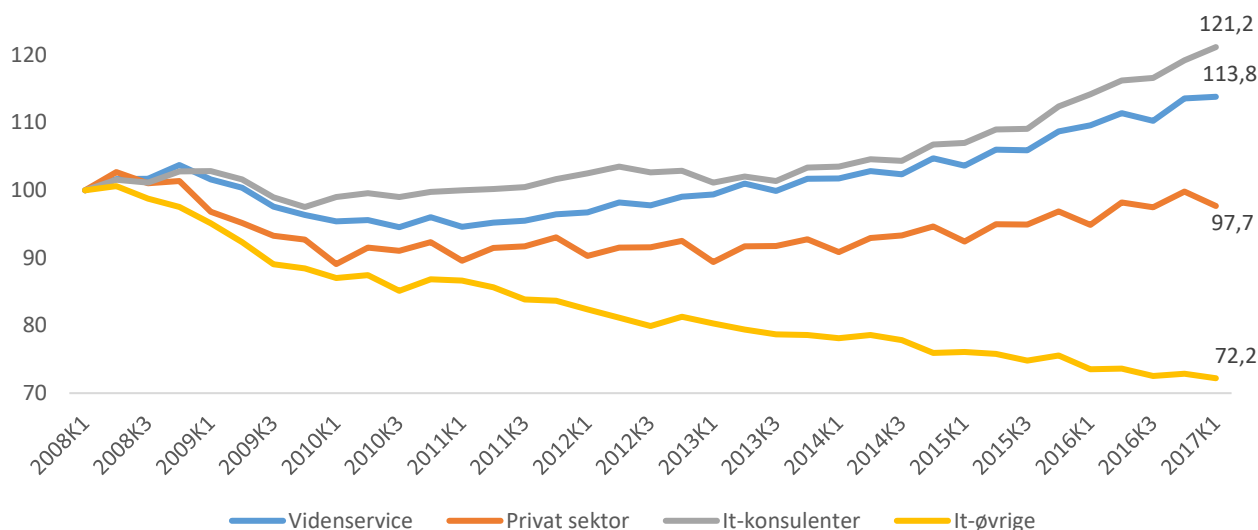
Kilde: Specialkørsel baseret på Danmarks Statistiks LBESK – beregninger foretaget af eStatistik.

It-konsulenter i den videnstunge førertrøje.

De videnstunge erhverv som it-konsulenter og vidensservice har modsat den samlede private sektor haft en markant vækst i beskæftigelsen siden 2008. Antallet af beskæftigede it-konsulenter er steget med 21,2 procent fra første kvartal 2008 til første kvartal 2017 og 13,8 procent flere er beskæftigede indenfor vidensservice. Begge videnstunge erhverv har for alvor sat turbo på beskæftigelsen siden 2010, hvor den private sektor samlet set fortsat var tynget af finans- og gældskrisen helt frem til 2013.

Den private sektor og den øvrige it-sektor er ikke nået tilbage på samme niveau som før krisen. Beskæftigelsen i den samlede private sektor er i første kvartal 2017 fortsat 2,3 procent lavere end i første kvartal 2008, hvor beskæftigelsen toppede. I den øvrige it-sektor er 27,8 procent af alle fuldtidsstillinger tabt i samme periode. De øvrige it-brancher, it-industri, it-engroshandel og telekommunikation, har altså ikke formået at løfte sig oven på finanskrisens hårde år, mens der til gengæld er fremgang at spore i den private sektor siden 2013.

Figur 3: Udvikling i antal fuldtidsstillinger for hele landet opgjort efter branche 2008K1-2017K1.

Kilde: Specialkørsel baseret på Danmarks Statistiks LBESK – beregninger foretaget af eStatistik.

IT-klyngerne i København og Aarhus har vokseværk

Samlet set oplever hele landet en stigning i beskæftigelsen indenfor IT på 3,3 procent det seneste år. Hvis man ser bort fra den beskedne it-sektor på Bornholm, har landsdelene Byen København og Østjylland i det seneste år, oplevet de største stigninger i beskæftigelsen på henholdsvis 6,9 og 5,6 procent. Københavns omegn, der er landsdelen med den næststørste it-beskæftigelse, har i samme periode haft en fremgang på 1,5 procent.

Set over en længere periode, fra første kvartal 2008 til første kvartal 2017, er it-beskæftigelsen vokset med 3.578 fuldtidsbeskæftigede i København og i samme periode er den reduceret i Københavns omegn og Nordsjælland med samlet 3.811. I Østjylland er beskæftigelsen steget med 816 fuldtidsstillinger, mens den er reduceret med 1.364 i Vestjylland.

Tabel 1: Antal fuldtidsbeskæftigede i it-brancherne opgjort på landsdele, 2008K1, 2016K1 og 2017K1.

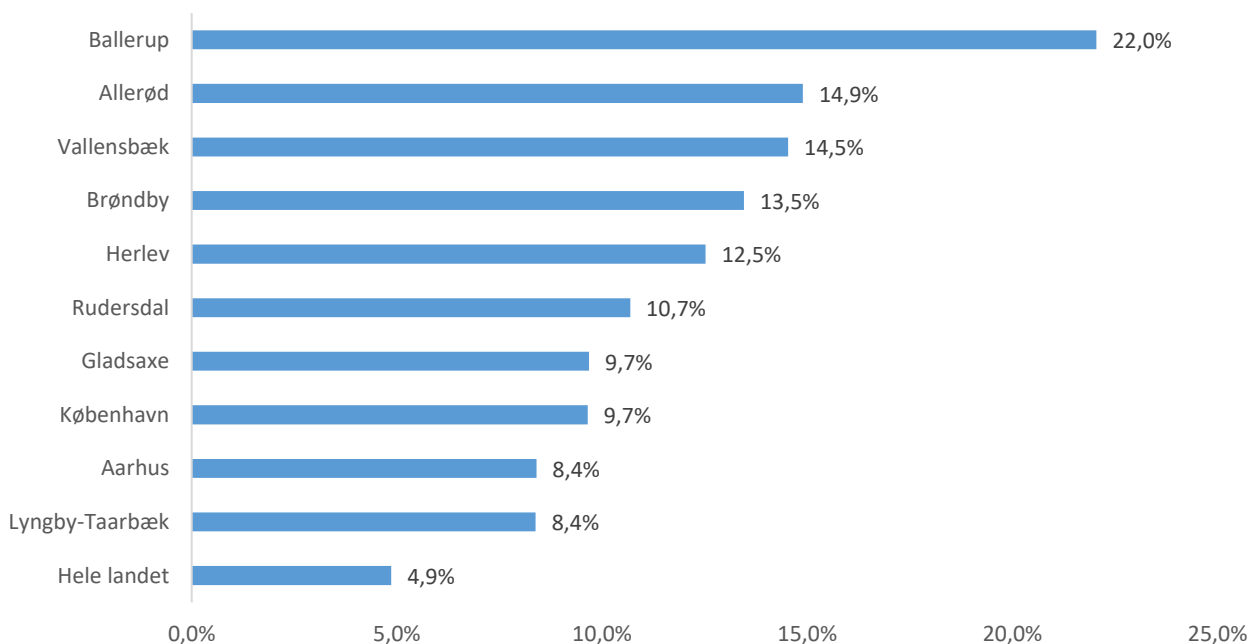
	2008K1	2016K1	2017K1	Vækst 2008-2017		Vækst 2016-2017	
				Absolut	Procent	Absolut	Procent
Hele landet	86.974	82.842	85.542	-1.432	-1,6%	2700	3,3%
Byen København	21.816	23.749	25.395	3.578	16,4%	1646	6,9%
Københavns omegn	23.203	20.588	20.886	-2.317	-10,0%	299	1,5%
Nordsjælland	6.685	5.191	5.191	-1.494	-22,4%	0	0,0%
Bornholm	129	59	68	-61	-47,4%	9	15,6%
Østsjælland	1.586	1.628	1.622	36	2,3%	-7	-0,4%
Vest- og Sydsjælland	1.506	1.527	1.519	12	0,8%	-9	-0,6%
Fyn	3.620	3.571	3.575	-45	-1,2%	4	0,1%
Sydjylland	4.084	3.857	3.987	-97	-2,4%	130	3,4%
Østjylland	13.723	13.765	14.538	816	5,9%	773	5,6%
Vestjylland	3.625	2.334	2.261	-1.364	-37,6%	-72	-3,1%
Nordjylland	6.975	6.574	6.500	-475	-6,8%	-74	-1,1%

Kilde: Specialkørsel baseret på Danmarks Statistiks LBESK – beregninger foretaget af eStatistik.

9 ud af 10 it-kommuner ligger i Region Hovedstaden

Ballerup kommune er landets suverænt tungeste it-kommune – dvs. den kommune, hvor it-job udgør den største andel af det samlede antal job. I Ballerup kommune udgør it-beskæftigelse hele 22 procent af den private beskæftigelse. I Ballerup kommune ligger bl.a. KMD, EG og CGI. Efter Ballerup følger Allerød, hvor især Hewlett Packard og DPA Microphones står bag beskæftigelsen i it-sektoren.

Figur 4: Top-10 over kommuner med den største andel af it-beskæftigede i forhold til den private sektor i 2015

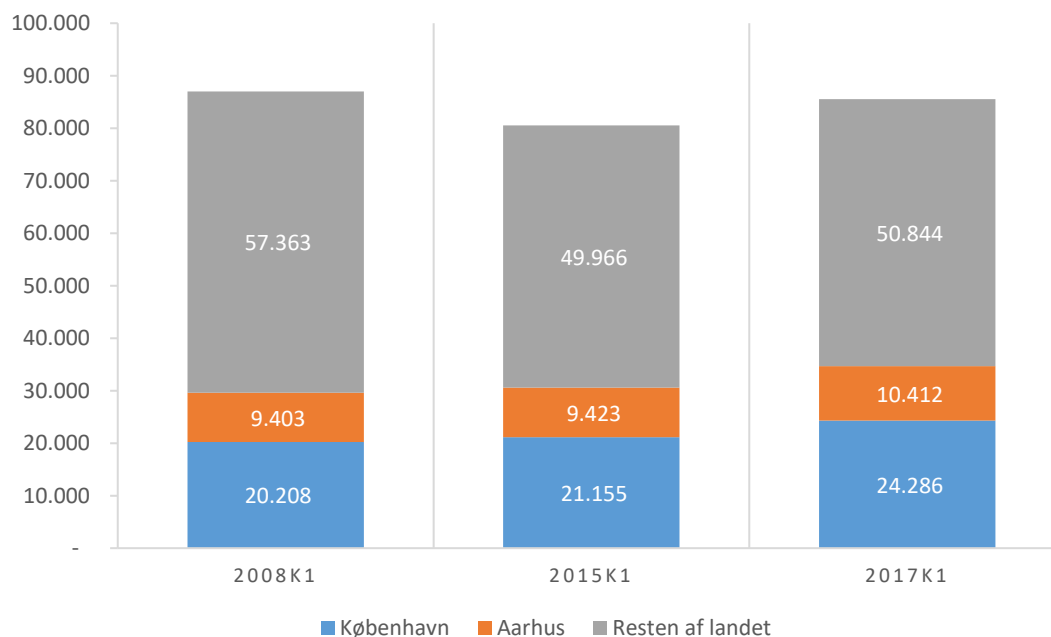

Kilde: eStatistik's eDatabank ESTAT9 og ESTAT11 – beregninger foretaget af eStatistik.

Stor it-vækst i København og Aarhus kommune

De seneste års vækst i antallet af fuldtidsstillinger i it-sektoren er trukket af København og Aarhus. Beskæftigelsesfaldet fra første kvartal 2008 til første kvartal 2015 ramte kun i beskedent omfang landets to største byer, hvor Aarhus formåede at fastholde beskæftigelsen mens København kunne registrere en mindre fremgang. De seneste to år er it-beskæftigelsen i Aarhus øget med 10,5 procent mens København har oplevet en fremgang på 14,8 procent. Til sammenligning har resten af landet øget beskæftigelsen med 1,8 procent i samme periode. Storbyerne tegner sig med andre ord for hovedparten af de seneste års fremgang jf. figur 5. Aarhus og København kommune stod for 34 procent af den samlede it-beskæftigelse i første kvartal 2008, denne andel er steget til 40,6 procent i første kvartal 2017.

Figur 5: Beskæftigelsen i it-brancherne fordelt på Aarhus, København og resten af landet.

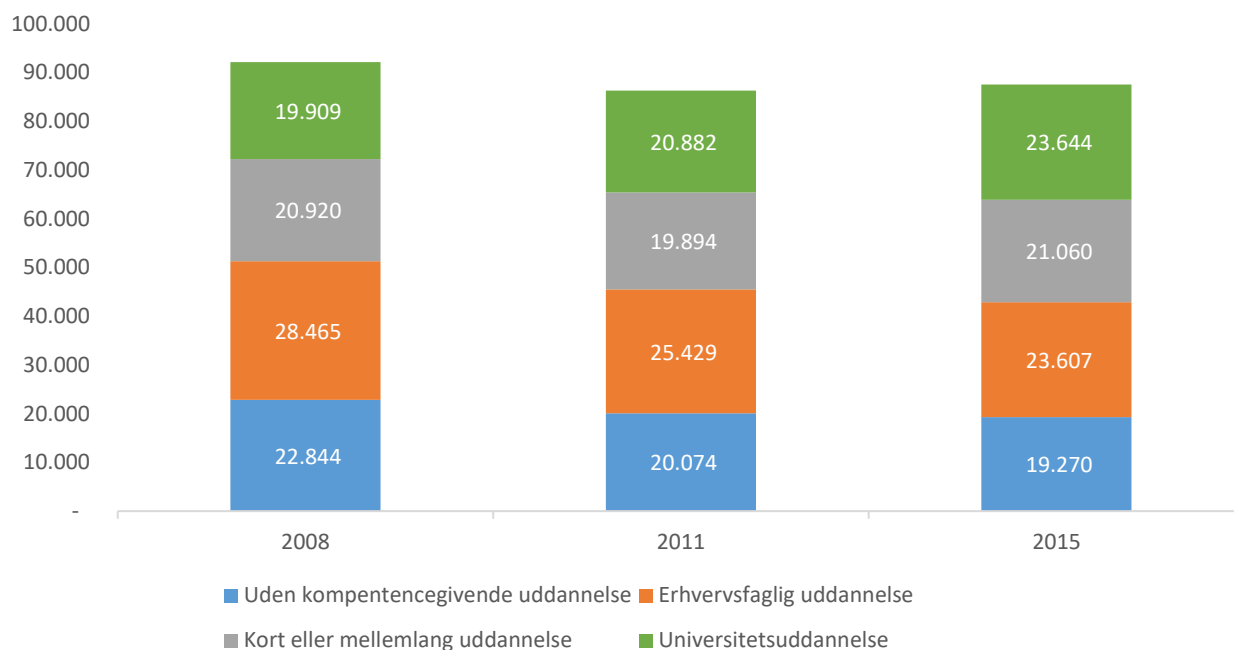
Kilde: Specialkørsel baseret på Danmarks Statistiks LBESK – beregninger foretaget af eStatistik.

Vækst i beskæftigelsen i it-sektoren blandt højtuddannede

Der har ikke været den store udvikling i den samlede it-beskæftigelse gennem de seneste 5-6 år, men ved at opdele beskæftigelsen på uddannelsesniveauer identificeres markante forskydninger internt i sektoren. Der er således vækst i beskæftigelsen blandt højtuddannede, mens der er færre beskæftigede i sektoren med en erhvervsfaglig uddannelse og i gruppen af personer uden en kompetencegivende uddannelse.

Erhvervsfagligt uddannede har i længere tid været den største uddannelsesgruppe inden for it-beskæftigelse, men denne er faldet med 4.858 personer svarende 17,1 procent i perioden 2008 til 2015, samtidigt har uddannelsesgruppen universitetsuddannede oplevet en stigning på 18,8 procent svarende til en beskæftigelsesfremgang på 3.735 personer. De universitetsuddannede udgjorde i 2008 den mindste uddannelsesgruppe, men er for første gang i 2015 den største af de fire uddannelsesgrupper. I samme periode er antal personer med en kort eller mellemlang videregående uddannelse gået 0,7 procent frem. Der er altså sket en forskydning af job i it-sektoren mod flere universitetsuddannede, men det er bemærkelsesværdigt, at der i it-sektoren fortsat er plads til mange selv lærte uden en kompetencegivende uddannelse som stadig udgør 22 procent it-beskæftigede.

Figur 6: Beskæftigede i it-sektoren på landsplan opgjort efter uddannelsesniveau fra november 2008, 2011 og 2015.

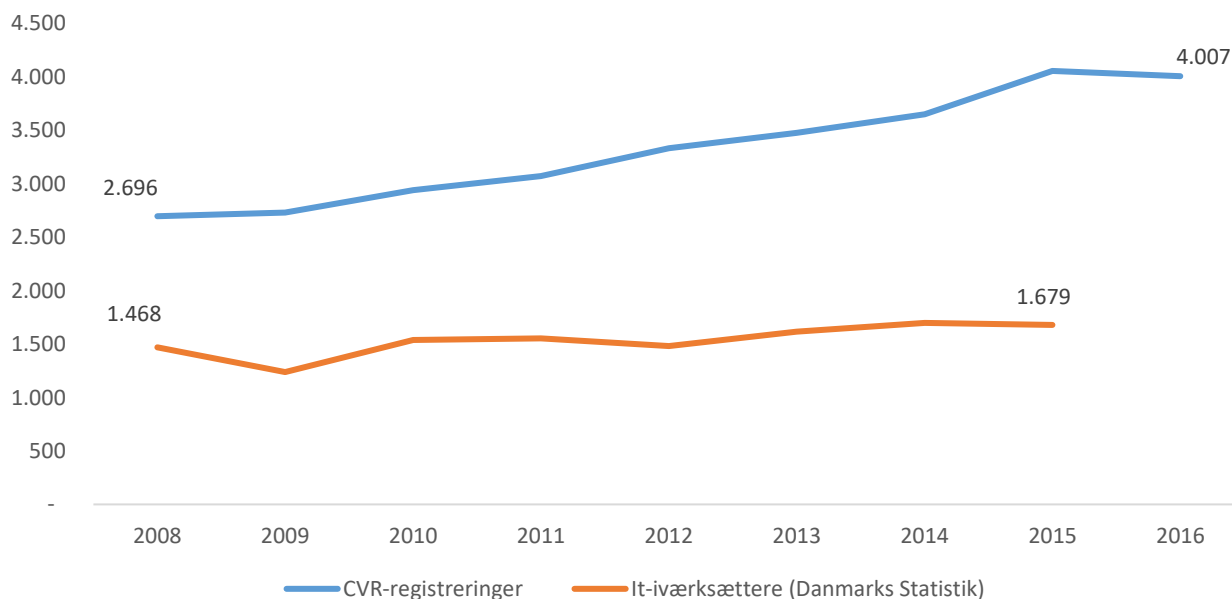

Kilde: eStatistik ESTAT11 baseret på RAS – beregninger foretaget af eStatistik.

It-iværksættere

Efter et mindre dyk fra 2008 til 2009 ved finanskrisens start er antallet af nye it-virksomheder vokset til 1.679 reelle virksomheder i 2015, hvilket fremgår af tal fra Danmarks Statistiks iværksætterdatabase. En reel virksomheder skal præstere, hvad der svarer til et halvt årsværk i virksomhedens etableringsår. Det fremgår af figur 7, at der ligeledes etableres et større antal ”hobbyvirksomheder”, og at der fortsat kan konstateres en vækst i perioden 2013 til 2015.

Figur 7: It-iværksætterne, 2008-2016

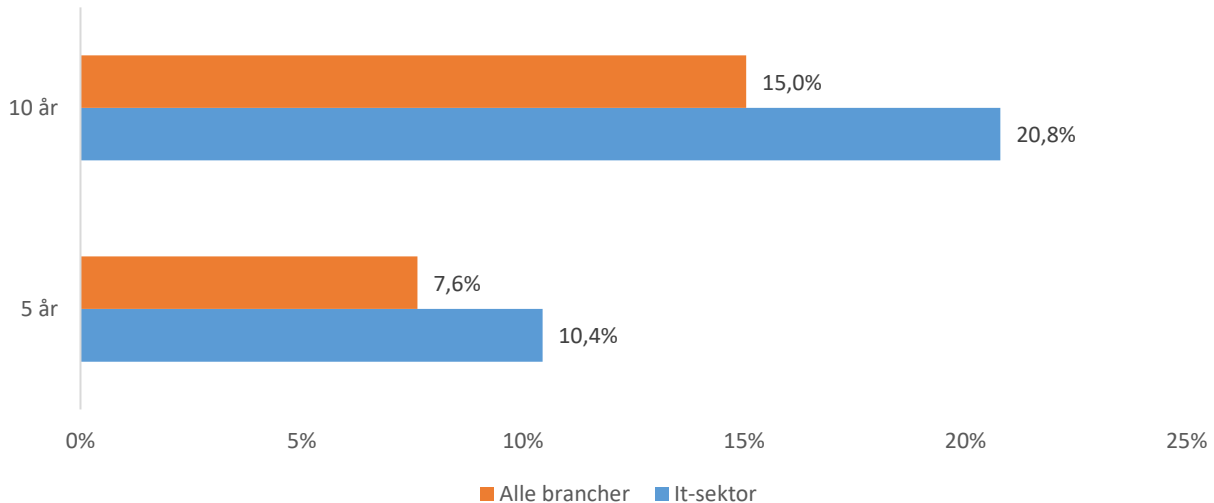

Kilde: Specialudtræk fra CVR-registret og Iværksætterdatabase udarbejdet af eStatistik – beregninger foretaget af eStatistik.

It-iværksættere skaber mange job

Iværksætterne i it-sektoren skaber mange job. Godt 10 procent af beskæftigelsen i it-sektoren i 2015 findes i virksomheder, der er etableret i 5-års perioden 2010 til 2014. Til sammenligning gælder det kun for 7,6 procent af beskæftigede i den private sektor som helhed. Godt hver femte beskæftigede i it-sektoren ultimo 2015 var ansat i en virksomheder etableret inden for 10-års perioden 2005 til 2014. For den private sektor som helhed er det gældende for 15 procent.

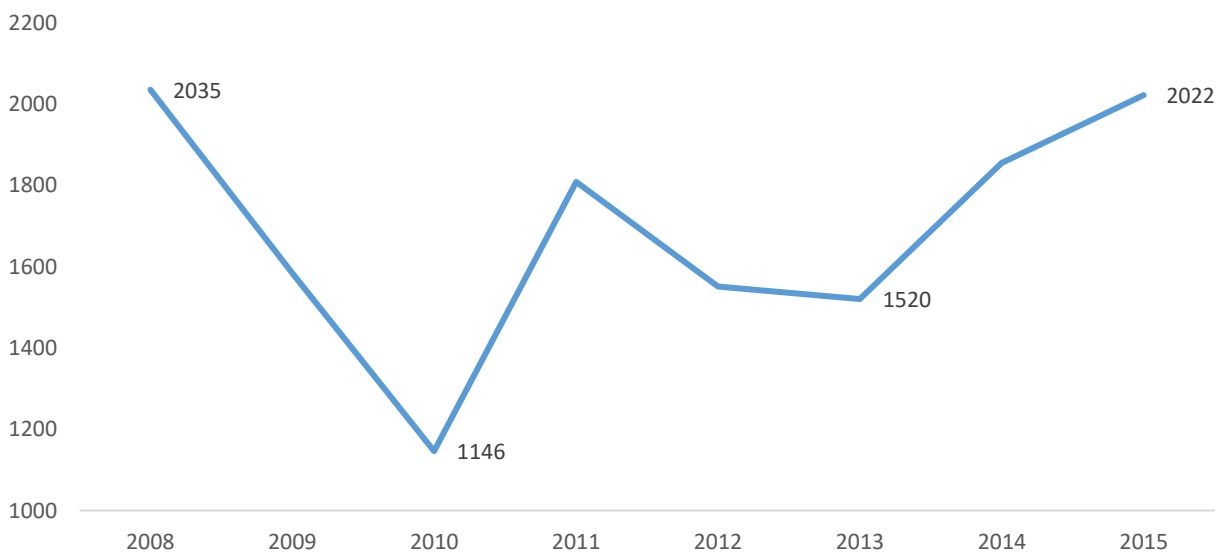
Figur 8: De seneste 5 og 10 iværksætterårganges andel af alle beskæftigede i den private sektor november 2015

Kilde: Specialkørsler fra Danmarks Statistik samt Registerbaseret Arbejdsstyrkestatistik – beregninger foretaget af eStatistik.

It-iværksætternes jobskabelse tog et kraftigt dyk i 2008 og var næsten halveret i 2010, men it-iværksætterne er tilbage med en vækst i jobskabelsen på 9 procent fra 2014 til 2015, og er dermed tilbage på 2008-niveau. Væksten i 2015 ligger i forlængelse af fremgangen fra 2013 og samlet set er jobskabelsen vokset 33 procent i perioden 2013 til 2015.

Figur 9: It-iværksætternes jobskabelse 2008-2015

Kilde: Danmarks Statistiks iværksætterdatabase samt Registerbaseret Arbejdsstyrkestatistik – beregninger foretaget af eStatistik.